

Exodus 36: 1-7; Johannes 14: 15-21

Voor de lezers van Johannes staat de tijd stil.

Het verleden is hun uit handen geslagen.

De toekomst is niet gekomen.

Alles wat ze hebben, is het nu, het moment, het donkere heden dat ze meemaken.

Het is alsof ze nu zelf op Golgotha staan, aan de voet van het kruis,

toen Jezus stierf en de zon verduisterde en het donker werd in het hele land.

Hun leven ligt in duisternis en in puin.

Jeruzalem, de stad van God, is verwoest.

De tempel, het huis van God, is in vlammen opgegaan.

De inwoners, de kinderen van God, zijn gedood en de overlevenden zijn verkocht op de slavenmarkten.

Jezus, de Zoon van God, is niet teruggekomen.

Naar Hem hadden ze uitgekeken.

Hij was de toekomst die niet gekomen is.

Hij had het ze allemaal uitgelegd.

Hij zou weggaan naar de Vader en later zou Hij bij hen terugkomen.

Als ze zich somber en wanhopig voelden, hadden ze elkaar steeds herinnerd aan de woorden die Hij zelf gezegd had:

"Maak je niet ongerust", had Jezus gezegd, "en verlies de moed niet. Jullie hebben toch gehoord dat ik wegga en bij jullie terug zal komen?"

O, ja, ze hadden ze gehoord, wat Hij zei, en ze hadden naar Hem uitgekeken en op Hem gewacht.

Maar de weg was leeg gebleven.

De toekomst van Jezus was niet als *de zon in de ochtend* opgegaan, maar die was als *de zon in de avond* ondergegaan.

Na de verwoesting door de Romeinen is Jeruzalem een woestenijs, waar de vossen ronddolen.

In diezelfde tijd vielen de laatste schakels weg die de lezers van Johannes, die zijn gemeenteleden, zijn generatie christenen, verbonden met vroeger, met het leven van Jezus.

De generatie die nu wegviel, was de generatie die Jezus nog had gezien, die Hem Zijn gelijkenissen had horen vertellen en die naar Zijn uitleg van Gods geboden had staan luisteren.

De generatie van de apostolische ooggetuigen, die nog kon vertellen hoe het was geweest, was er niet meer.

Daarmee was de directe lijn naar het leven van Jezus doorgesneden.

Dat was de actuele situatie van Johannes en van zijn medechristenen.

Ze stonden er alleen voor.

De stem van het verleden, die door mond van de apostolische ooggetuigen was doorgegeven, zweeg nu.

De tijd samen met Jezus zonk steeds verder weg.

Dat verleden, die traditie verloor haar zeggingskracht en betekenis.

En wat de stem van de toekomst betreft, die had helemaal niet gesproken.

Jezus was niet teruggekomen.

Hij had zelf gezegd dat het nooit zou gebeuren, maar het was wel gebeurd.

Ze waren als wezen achtergelaten in de tijd.

Dat was de vraag die Johannes bezighield, toen hij zijn evangelie schreef.

Hoe vertel ik wezen die het contact met God de Vader verloren hebben en die de terugkomst van Jezus opgegeven hebben, hoe vertel ik ze, hoe vertel ik die wezen dat ze Gods kinderen zijn?

In de crisis waarin zijn lezers en hij zich bevinden, laat Johannes zijn evangelie de woorden zeggen, die Jezus zelf sprak.

"Maak je niet ongerust en verlies de moed niet."

Want de dauw van Gods liefde voor Zijn schepping ligt over de hele aarde.

De toekomst is niet van ons afhankelijk en die wordt dat ook niet ook al roepen we van de hoogste bergtoppen en van de verste planeten dat dat wel zo is.

De toekomst is afhankelijk van God die de tijd telt op Zijn vingers en de eeuwigheid vasthoudt in Zijn hand.

In alle alarmerende onrust is dit onze bron van rust: de aarde en de hemel zijn van God.

In alle deprimerende moedeloosheid vinden we moed in het verleden dat vertelt hoe de naam van God ging wonen bij de Israëlieten.

De bouw van het heiligdom, van de tabernakel geeft aan Mozes en het volk moed.

Ook Jezus brengt moed, wanneer Hij zegt:

Als je Mij liefhebt, houd je dan aan Mijn geboden.

De beide helften van de zin draait Hij ook om:

Wie Mijn geboden kent en zich eraan houdt, heeft Mij lief.

Zoals de eerste leerlingen met deze aanwijzing van Jezus Hem met moed konden navolgen, zo kunnen wij dat in onze tijd, Hem met moed navolgen. Op deze manier.

Jezus koppelt hart en handen.

Hij verbindt *Hem liefhebben* met *Zijn geboden doen*.

Want hebben we Jezus alleen maar lief met heel ons hart, dan is dat te weinig. Dan zal het water niet rimpelen.

Dan komt er niets uit onze handen.

In dat geval verzuimen we het om Zijn barmhartigheid en gerechtigheid aan de wereld te laten zien.

Steken we alleen maar onze handen uit de mouwen en houden we ons aan de geboden van Jezus, terwijl we Hem niet liefhebben, dan laten we de wereld weer niets zien van Zijn liefde.

En het is Zijn liefde, die ons in onze pijn en in onze eenzaamheid, in de dalen van ziekte en dood, sterkt en troost.

Bovendien kan ons doen van Zijn geboden, kan onze interpretatie daarvan, zonder Zijn liefde in ons hart wreed en meedogenloos worden voor anderen.

Alles mag, alles wordt geoorloofd, want we dienen het goede doel.

Jezus verbindt hart en handen, liefde en gebod, zoals God bij de bouw van Zijn heiligdom hoofd en hart, wijsheid en emotie, bij elkaar brengt.

Verteld wordt dat God eist dat de bouwers van Zijn heiligdom wijs van hart zijn.

Zijn ze dat, wijs van hart, dan legt God *daarbovenop* nog meer wijsheid in hun hart.

In de vertaling die we hebben gelezen, zien we dit verband tussen wijsheid en hart niet terug.

Om het wel te zien moeten we het Hebreeuws letterlijker vertalen.

De oude Statenvertaling doet dat bijvoorbeeld.

Is het eigenlijk niet raar om wijsheid en hart aan elkaar te koppelen?

Want wijsheid is een zaak van het hoofd, een zaak van het verstand.

Ze is iets waarover we nadenken en filosoferen.

Ons hart is de thuishaven van onze emoties.

Wat doet wijsheid in ons hart? Hoort het niet in ons hoofd?

God vraagt om werkers die wijs van hart zijn.

Want Hij ziet de valkuil voor de mens die wijs is.

Wie wijs is, kan in zijn hoofd inzicht en kennis hebben, die op geen enkele manier zijn leven zelf beïnvloeden.

Zijn gevoel en gedrag veranderen niet door wat-ie allemaal weet.

Alle inzicht en kennis blijven in z'n hoofd zitten en dalen niet af naar zijn hart en bereiken nooit zijn handen.

Maar er ligt ook een valkuil te wachten voor wie alleen luistert naar zijn hart en die zegt en doet wat zijn gevoelens hem ingeven.

Het gevaar is, dat-ie wordt meegesleept door z'n emoties.

Hij denkt niet aan de gevolgen die dat kan hebben voor hemzelf en voor anderen.

Emoties vernauwen ons blikveld.

We verliezen het zicht op de realiteit.

Niet alleen voor de bouw van de tabernakel, voor de bouw van het heiligdom van God, is het essentieel om wijs van hart te zijn.

Ook als wij ons leven willen heiligen, als we ons aan Hem willen wijden, als we de weg van God willen volgen, is het noodzakelijk dat we wijs van hart zijn.

Dankzij Gods wijsheid kunnen we de gevoelens in ons hart sturen.

Door hoofd en hart, door wijsheid en gevoel, laten we God bij ons wonen.

Door mensen die wijs van hart zijn, wordt Zijn heiligdom gebouwd.

Door hart en handen, door liefde en gebod, bewaren we het contact met Jezus.

Contact hebben met Christus is leven in Zijn liefde,

leven in Zijn gerechtigheid, leven in Zijn erbarmen,

leven in Zijn vrede.

Als christenen staan we in het heden, terwijl we het verleden vasthouden.

We blijven eraan denken, dat God meetrekt met Zijn volk en goed is voor Israël.

In brood en wijn gedenken wij dat Jezus meetrekt met ons en goed is voor ons.

Als christenen staan we in het heden, terwijl we hopen op de toekomst.

Vandaag kijken we uit naar de morgen van de terugkomst van Jezus.

Vooruilopend op die morgen zingen we alvast: *De Zoon daalt van de Vader uit de hoogte en maakt de aarde tot Zijn vaderland.*

In de komende wereld zal Gods naam de enige naam zijn.

Zelfs al leven we bij de dag, we staan niet op een eiland in de tijd.

We gaan over een brug die verleden en toekomst verbindt.

De liefde van Jezus en Zijn geboden drijven ons op.

De eeuwigheid en heiligheid van God roepen ons.

Amen